

Илустроване *Време*

БИБЛИОТЕКА
ГРАДА БЕОГРАДА

Бр. 38 год. II.
19 IX. 1931 цена 5 дин.

19/9 - 1931/II

ХУМОР

КРЗНО ОД КАРПАТСКОГ ОБНА

Муж: — Дакле, драга, ти нећеш да ми кажеш зашто си нерасположена?

Жена: — Када бех хоћеш да знаш казаху ти да... немам шта да обучем.

Муж (изненађен): — Немаш шта да обучеш!... Па твоја гардероба је препуна хаљина!

Жена (слежући раменима): — А ко ти говори о хаљинама? Ја немам мантил, један мантил од карпатског дивљег обна, који је сад у моди, кога носе све даме... (горко), сем мене, наравно...

Муж: — А шта стаје тај обан?

Жена: — У ствари, може се добити за 15 до 20 хиљада динара.

Муж: — Петнаест до двадесет... Петнаест до двадесет... Али, драга моја, ти не мислиш. Чујеш, пролазећи поред ћурчије у комшилуку, видео сам у излогу дивне мантиле од бразилске лисице, по 1500 динара.

Жена (презриво): — Бразилске лисице... Заиста? А знаш ли ти шта је бразилска лисица? То је зец, обичан зец... И хтео би да ме видиш у зецјем крзну... Сада се носи карпатско крзно, и ништа друго.

(Неколико дана доцније)

Муж (улазећи са великим пакетом): — Драга женице, доносим ти једно изненађење, једно бајредно изненађење...

Жена: — Заиста? Крзно? Ох, ти си тако добар!

Муж: — Морам ти признати, да ми је у почетку цена изгледала претерана. Али, помислио сам. Ништа није прескупно, када тебе треба обрадовати... Направио сам мали дуг... Изгледа да су цене скочиле, јер сам платио 25.000 динара... (Отвара пакет).

Жена (изгнута): — А кога брага имаш у том пакету?

Муж: — Зар не видиш? Мантил од карпатског дивљег обна...

Жена (очајно): — Шта? Зар ти не знаш? Ох, људи, људи... Али, несретнице, карпатски обан потпуно је изашао из моде од прошле недеље. Сада се носи само анадолска кртица. Нигде се не биде друга крзна, а и цене су им сасвим побољне... Могу се добити за 30 до 40 хиљада динара...

— Господине директоре, не можемо играти Отелу јер немамо више ни трунке црне боје.
— А какву боју још имамо?
— Жуту!
— Онда дајте Микада.

бим сретном. Хоћу да унесем сунце у твој живот. Хоћеш ли... хоћеш ли да се разведемо?

— Ох, драги, узвикнула је она, скочивши и пољубивши га срдечно. Хоћу из свег срца и из све душе. Хајдемо одмах код мог адвоката.

Муж: — Шта си платила тај шешир?

Жена: — Ништа.

Муж: — Како ништа?

Жена: — Казала сам модискињи да пошаље теби рачун.

МОДЕРАН ПРЕДЛОГ

— Мила моја, рекао је он благо, са повољном нежности у гласу, пуни саосећања и поштовања. Дошао сам вечерас да вас посетим и да вам поставим једно питање од особите важности, једно питање које ме бех дуже времена пече у срцу, али нисам имао одважности да вам га искажем. Могу ли да говорим отворено?

Сладак осмех архтао је у њеним очима и срећа је засјала на њеном лицу, кад му је одговорила:

— Знала сам да ћете доћи вечерас и припремљена сам за велико питање, које ћете ми вечерас поставити. Говори, дакле, као што ти срце казује. Знај да ја разумем и да сам спремна да ти дам одговор, који те неће ожалостити.

Он је пришао прозору и загледао се у уличну сијалицу, као да хоће да сакрије самог себе. Најзад се окренуо:

— Мила моја, рекао је нежно, узевши је за ручицу. Годишана сам за тебе гайно дубоко обожавање. Годишана сам твој заљубљени роб. У школи сам ти носио књиге. Доцније сам те пратио на балове и забаве. Твоја срећа била је увек моја прва мисао, моја главна брига.

Осмех, који је сијао у њеним очима, показивао је јасно, како ће његов предлог бити оберучке прихваћен. Он није оклебао и ушао је право у суштинску предлогу:

— Драга моја, рече, хоћу да те напра-

— Што си тако замишљен, друже?
— Ево бех има месец дана како сам забезао овај чвор на мaramици, па не знам зашто.
— Сигурно зато да ју не заборавиш дати да се пере.

Илустровано Време

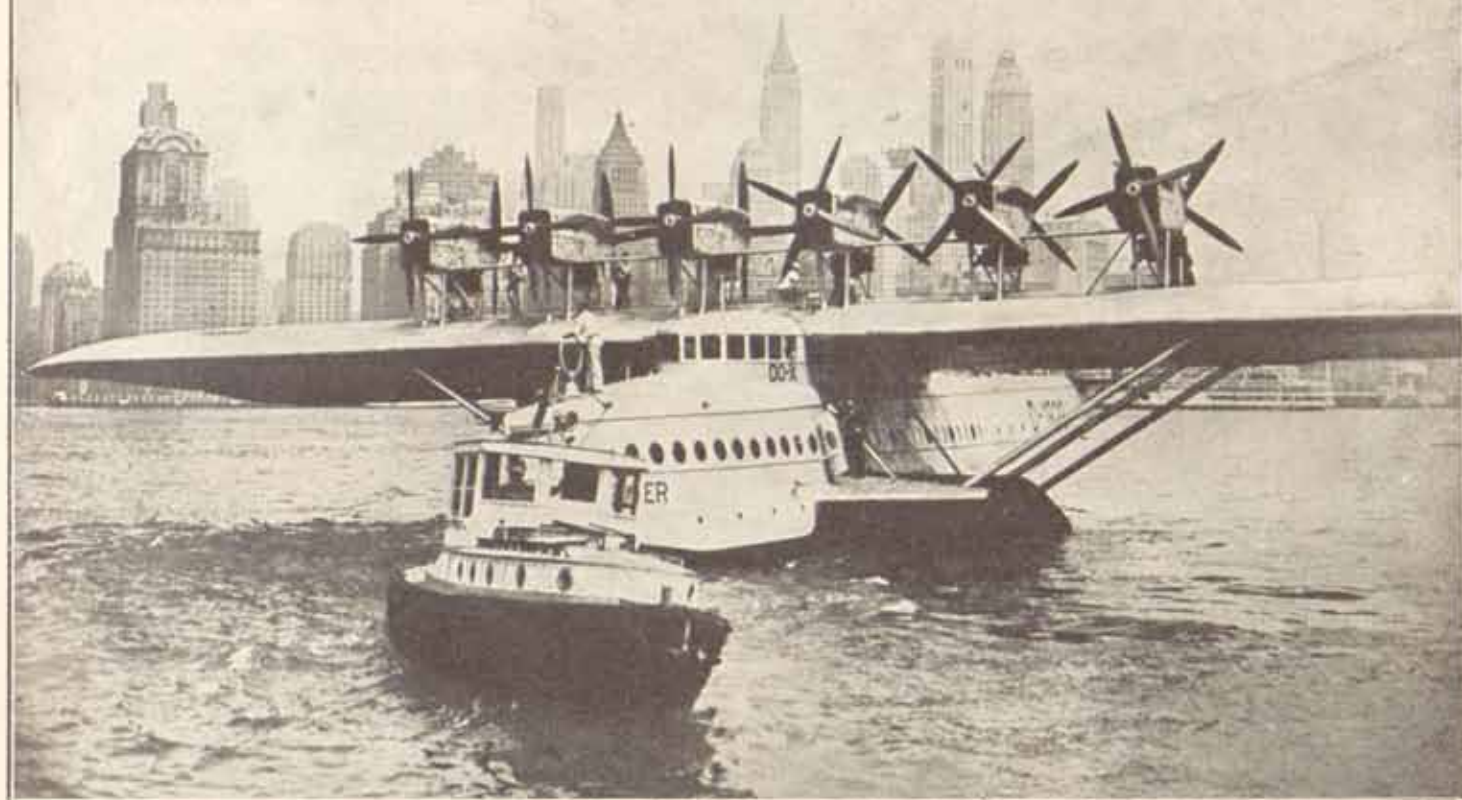
Бр. 38 - год. II - 19. IX. 1931 - цена 5 дин.

Претседник Владе генерал г. П. Живковић долази на славу артилериског пука Краљеве гарде

Снимак М. Роглића.

Са свих страна

Највећи авион на свету, дванаестомоторни DOX, пролази нјујоршким пристаништем под управом капетана Фрица Хамера.

Скаутска женска коњица

Једна чета планинки у окландском стегу скаутском у Калифорнији претворена је у коњицу: за брзу помоћ болесника, за донос ретких лекова и др.

Најпоузданији мерач висине на авионима

Инжењер Ханс фон Бровн конструисао је апарат за мерење релативне висине на авионима, који тачношћу и спретношћу као и потпуном независношћу од атмосферских прилика надмашује све досадашње апарате. На слици: лево, проналазач Х. Ф. Бровн, поред свог помагача у раду, Ервина Штерна.

Процесија кроз кулу

Године 1102 град Турнеј у Белгији страдао је од куге, док није пронесена Богородица у поворној процесији. Од тада сваке године, обе по 839-ти пут, иде кроз Турнеј на дан 8. септембра процесија у костимима средњег века.

ВОТОТ

Једина вода за зубе
коју је одобрила
Париска Медицинска Академија
Најстарија фабрика свих, основана 1753

Преишлиише се
на „Илустровано
Време“

Највећи хошел на свету

На дан 1. октобра о. г. биће свечано отворен највећи хошел у Њујорку и на свету. То је Waldorf-Astoria-Hotel од 47 спратова, са ресторанским терасама на 18-том спрату побочних зграда и „високом баштом“ на врху главне.

Чудан обичај јапански

Сваке године, уочи дана када је умро јапански цар Манџи Тено, бешају свештеници о дрвеће по парковима кабезе са цврчица, да ебу ноћ цврче.

Ганди на пућу за Лондон

На путу за Лондон, индиски национални вођа Махатма Ганди, пошао је возом из Марсеља 11. о. м. На слици иза Гандија на истом прозору вагонском Енглескиња мис Мадлена Сала „Мира Бај“, ученица и секретарица његова; на прозору десно друга ученица и пратилица, Индускиња Најду.

Последњи снимок посаде „Трединиона“

Пред сам полет из Ле Буржеа за Токијо, снимала се посада „Трединиона II“ са конструктором г. Дебатином (под шепиром), и то с лева: механичар Месмен, Доре (спасао се падобраном) и Лебрикс. Горња слика претставља Лебрикса на пољоу „Трединиону“ („Везица“) при полету из Ле Буржеа.

БОЛЕСНИ ЉУДИ знају нарочито код слабе пробаве, зачељености и спорог рада црева да црпе дејствовање диететикума „Планинка-цај Баховац“, добијеног из лековитог биља словеначких алиш. Добива се у апотекама.

Ноге у служби руку

Оставши несрећним случајем још као дечко без руку, Форест Лејман из Лос Анђелеса, толико је избежао ноге своје да се њима служи место руку, у многим пословима. Чак се, ето, сам и брије и то не жилетом.

Први Бизмарк у Минхену

Пред нову дограду за Немачки Музеј у Минхену постављена је 6 метара висока статуа Бизмарка од црвеног порфора, рад професора Бена. То је први споменик Бизмарку у Минхену.

Крајношћи се додирују

Занста је тешку службу узела на се мис Мерејда Касвел са својих 48 килограма тежине бенивисти се са т. Харијем А. Робертом, који поред 2 метра висине тежи око 300 килограма.

Редак усџех
фотјорейорџаже

Фоторепортер Њујоршког „Тајмса“ успео је да на једној плочи ухвати два посебна момента у скоку с трамбалине америчке пливачице мис Доротеје Пајтон.

Прабо
задовољство
је
IKONTOM

снимати!
Све је моје у сликама, што је довољно лепо да се задржи у успомену, па и ја сама сам увек на сликама, јер моја Иконта од 800 динара има затварач са уграђеним аутоматом. Тражите богато и уграђено *Zeiss Ikon* каталог са интересантним саветима (88 страна), који се добија бесплатно у фото-трговинама или

Zeiss Ikon A. G. Dresden 76
или код заступника:
М. Павловић, Београд 461
Пошт. фак 411

Међународни конгрес цркава у Кембриџу

На међународном конгресу за сједињење цркава у Кембриџу учествују и претставници националних некатоличких цркава с Балкана. На слици, с лева на десно: епископ евангелички Шидарнос и пастор Клабене (Норвешка), др. Скабро (Албанија), пастор Хартон Хобе (Енглеска), митрополит Албаније, митрополит Бугарска Стефан, владика Хрине (Југославија), проф. Дибелије (Немачка) и пастор Воребас (Литванија).

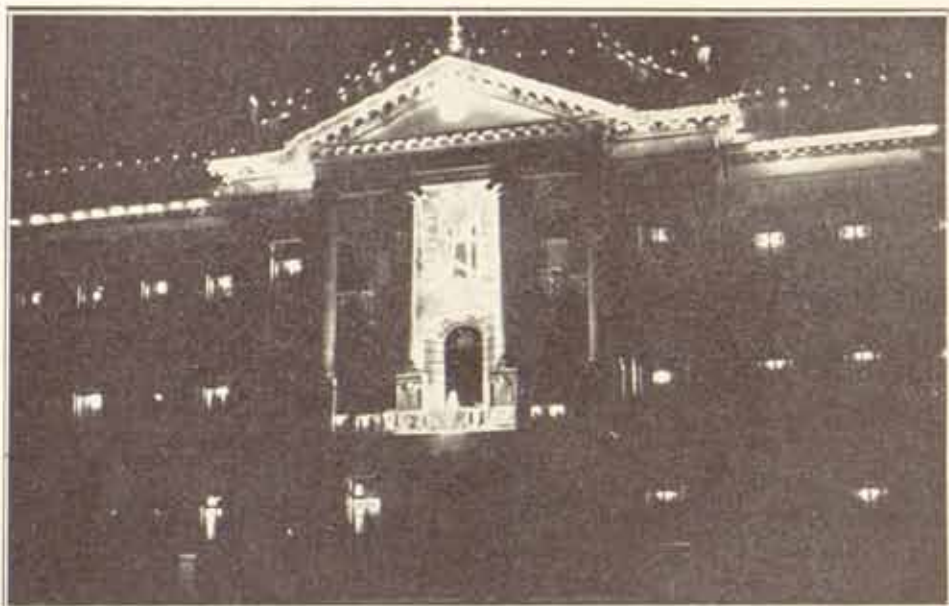
Наше слике

ОТКРИВАЊЕ СПОМЕНИКА КРАЉУ
ПЕТРУ ВЕЛИКОМ ОСЛОБОДИОЦУ
У ЉУБЉАНИ

У недељу 6. окт. м-ца Љубљана је доживела свој највећи народни празник. Цела Словенацка је на сироман, али веома достојанствен начин одлази пошту блаженопочившем Краљу Петру Ослободиоцу и изражава своју захвалност за ослобођење и уједињење.

Уз огромно суделовање народа, претставника војних, цивилних и других власти

почела је на тргу пред градском општинском зградом откривања споменика. Тачно у одређен сат у 10.30 ч. откривање је извршено уз певање и сбирку прилике хитне и уз збојења свих љубљанских збоја. Свечаност откривања отворно ја својим говором предлажу за подизање споменика г. Владиславу Билен. Споменик је изradio академски вајар г. Долинар.

Судска палата осветљена ноћу уочи откривања споменика.

Споменик Краља Петра Ослободиоца у Љубљани

ПРВИ ЕПИСКОП НЕМЕЧКЕ
ЕВАНГЕЛИСТИЧКЕ ЦРКВЕ
У ЈУГОСЛАВИЈИ

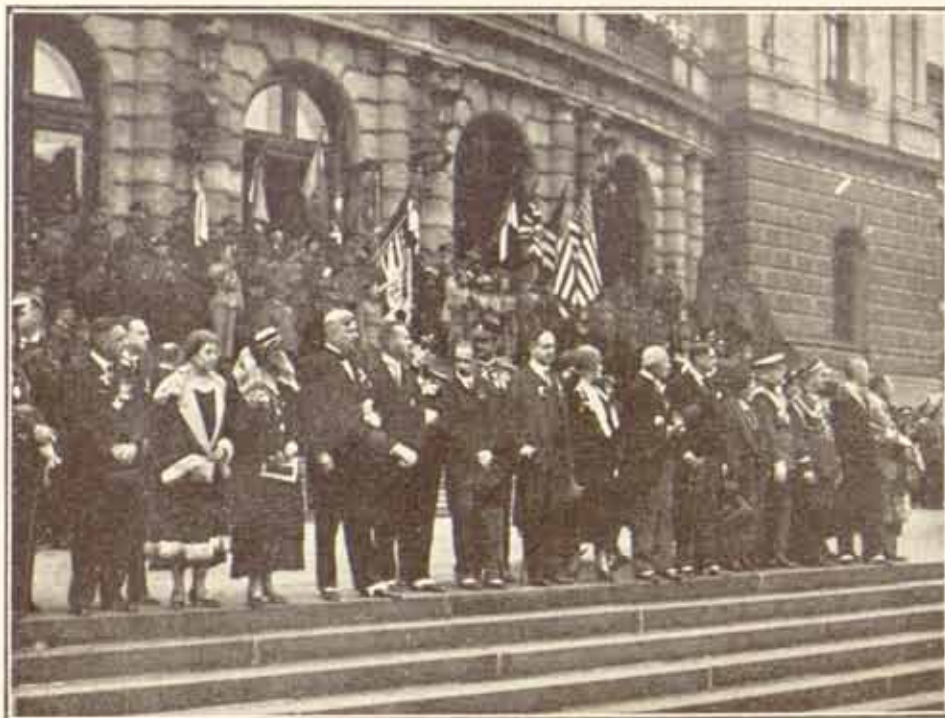
Н. В. Краљ поставио је за првог епископа самосталне немачке евангелистичке цркве у Југославији г. др. Филипа Попа, који је изабран од својих верних, на свима зборовима општина једногласно. То је први такав случај од Лутера до данас.

Конгрес међусавезничких рајника - ФИДАК-а

Под председништвом г. Милана Ђ. Радо-саваљевића, председника Удружења резервних официра и ратника, одржан је конгрес Фидак-а у Прагу од 31. августа до 6. септембра текућег год. Фидак је највећа међусавезничка организација — око 9 милиона ратника из 10 савезничких земаља — и

сматра се као врло утицајан фактор у међународном напору за одржање уговора о миру и осигурање мира.

Нарочито је запажена одлука овог конгреса: да Фидак постаје поборник идеје „Чувањем уговора о миру једино се може осигурати мир“.

Председништво Фидака пред чехословачким парламентом.

ЛИЛА КРЕМ

За дан и ноћ је идеално сретство за негу коју и лица. Након кратке употребе доју свежину и лепоћу пута. Да очувате пут и лице од сунчаних pega, кака дође топло пролетно сунце, употребите правовремено Лила крем и сапун. Да предусретнете штетни утицај ваздуха, ветра на пут и лице употребите испробан и познат Creme de Lilas, сапун и пудер.

Једино права и нефалсификована из апотеке „Црвеном криму“ Л. ГАЈЕР, ЗАГРЕБ
Издања број 79. * Прекорута Пејачевићева трга

Од Ужица до Б. Башће и Калуђерских Бара — кроз најромантичнији крај наше земље

Целокупан изглед Ужица са брда Забучја.

Један део аушта Бајина Башња—Ужице.

У оградницама горостасне планине Таре, у непосредној близини и изнад самог манастира Раче, налазе се познате Калуђерске Баре, једно од ретких баздушних бања и летовалишта, којима наша земља обилује. Колико је цео овај крај, а нарочито ближа околина Калуђерских Бара, за туристе прилачна, који после напорних послова с правом траже потребног одмора и мира у шумовитим пределима Ужица и његове ближе и даље околине, најбољи доказ је тај, што централни хигијенски завод из Београда подиже у самој котлини Калуђерских Бара санаторијум за опорављење деце из целе наше земље.

Обих неколико слика најречитије ће посведочити романтичност и обилје природних лепота и погодних услова за опорављење и одмор, јер оно што је главно за опора-

вак јесте добра, планинска вода и свеж ваздух. — О томе чак и сами странци — туристи знају да причају много и много више од нас домородаца, који смо несвесни богатства природних лепота, којима је наша земља обдарена.

Са Калуђерских Бара најподесније место за излете јесте Бајина Башта са познатим манастиром Рачом и његовом романтичном околином, препуном великих висова, са којих се пружа јединствено интересантан видик на босанске стране преко балобите Дрине, која протиче кроз клисуре Таре и вијуга кроз читав ужицки крај до свог утока у Саву. Околина Калуђерских Бара је препуна пlemenите дивљачи, којом се излетници и туристи хране за време свог одмора, лечења и, истовремено, пробода и забаба, јер где ће моћи наћи боље и пријатније забаве и разоноде него у слободној

природи, под сеновитим боровима и четинарима, којих у овој околини има више но и у којем другом крају наше земље.

У околини и на самим Калуђерским Барама, млекарство је одлично развијено и напредно.

Цела ова околина веома је подесна и за зимске спортове, првенствено за скијање, санчање и зимски лов, кога увек има у изобиљу. Лети, пак, за летње госте и туристе, постоје биве планинских кућа са најмодернијим уређајима и намештајем — целокупним комфором. До краја године биће подигнута на Калуђерским Барама и Бајиној Башти два модерна хотела, а у близини плаже на Дрини. Према комфору којима ће ти ноћи хотели располагати, биће нам могуће да у обе питеме и романтичне крајеве примимо и прибучемо чак и странце, који су оскудни у природним лепотама и обилем разонода за време летњих дана и дана одмора преко целе године.

Душан Глабинић.

Дрина у свом шокх између босанских брда и клисура Таре.

Један интересантан пејсаж са аушта Бајина Башња—Ужице, преко брда Кадиначе

Х А Н У М А Н

Мала Нана тек што је ушла иза своје маме у кабини која је била за њих резервисана на „Позитивни“ и одмах попила својим малим, одлучним, готово строгим гласићем, са оним развученим акцентом, који добијају деца одгајена међу урођеничком послугом.

— Зар су то француске куће, зар су то француске собе? Како је то гајно!

И окрећући се Та-Хан, старој Анамитки, рече јој:

— Па где одакле могу да се играм?

Играћеш се на крову од брода, одговори мајка; на крову има пуно места; то је савим годно место за мале девојчице.

Док је ово говорила, прође јој језа целим телом и поред све плажне топлоте сајгонске, тако је се бојала оног путовања! Сетила је се оне „друге“, своје мале Жана, коју је, при повратку с родитељима за Мадагаскар, један снажан замах брода одбацио у Индијски Океан. Нису чак ни дешавали; то лако детинје тело, које је можда само једним ударом епископа гвоздених крила, било на пола пресечено... Простор ограђен са свих страна кабинама био би много сигурнији, од крова прве класе, изнад подмуклих таласа. Да би сакрила своје узбуђење, поче је корети.

— Већ сам ти толико пута рекла да не говориш анамитски! Ти си мала Францускиња, која иде у Француску. Видећеш како ће ти се у Француској сви ругати!

— Ја не говорим анамитски, одговори Жана, ја говорим Та-Хан француски који она разуме... И нећу да идем у Француску! Ја више волим Тра-Мон; у Тра-Мону има велика банда, дрвце, и Хануман није била у кавезу, као онде! Онде је све ружно, мало, гајно!

При том је лупила ножицом, не плачући, али уверењена том неправдом.

Судбина је није на то навикла. Од рођења уживала је весело, озарен живот деце у нашим колонијама. У Мадагаскару носачи су отимали око мале трскане етолице, израђене нарочито за њу, постављене на два тупка и тврда дрвена стуба, коју су два урођеника са мирољубивим њушкама добрих животиња, метали на рамена, смејући се том законом терету, који имају срећу да носе. Нису се они само из левогстојане радости. Било је то због задовољства и почасти! Нана је била девојчица са косом месечеве боје; мало, драгољено створење, снажко небеског порекла, једна реткост какву они досад још нису видели! Када је она пролазила, жене малгашке би трчале и доносице јој јаја, парчице шећерне трске, чији је сок тако годно њиховом гурмануку; дале би саме себе, да само могу да додирну ту косу, „какову ни смилне бубе не праве“, да виде из близа те светле образе, провидне и ружичасте као уво од какве шкољнице. А када би Нана проговорила, оне би питале: „шта хоће, о Ракуту; шта хоће, о Леназа? Реци нам шта жели маза, бела, госпођица, бела и лепа госпођица, лепа у свој својој лепоти!“ То је била права мала принцеза, која је пошла да се укрпа у Таматави, а њено мрачно, детинје памћење, задржало је од Француске само сећање на једну земљу у којој нема места; нема места за играње, нема места за смеј; где послуга неће да јој се покорава.

Али тај њен чаробан живот, повратио је се опет у Делти Кочинине, када јој је отац био наименован за председника суда у Тра-Мону. Сва ова службена, којом су претрпани становни Европљани, постали су њено робље. Била су ту чак и два осуђеника, Тин и Мао, осуђених на доживотну робију, који су са ланцем на врату, добродушно заливали плаче у великој банти; брбљани као бабе и детинјаста као и Нана!

Та-Хан јој је причала све оне чудне приче,

којих су пузи анамитски мозгови; ове нису баш све биле пристojне, као и. пр. прича о лепијој девојци која је, купајући се безаслено у језеру Ба-бе, остала у другом стању са једним змајем. Али малој деци је све чисто, уосталом, оно што је, у целој овој авантури Нану највише и интересовало, није била несрећа ове лепе девојке — она је се „удала“ за змаја, па шта је с тим? — већ они подлизи младога хероја, рођеног из те несе, који још живи у планини и одакле ће ускоро сићи да се прогласи за краља Анамита и Француза. Нана је мислила на анамитском као и Анамити. Ибу, закле, ни мало није прећало што ће се једног дана Французи морати покорити једном лепом принцу са финим рукама, обученом у царску жуту свилу; она би му одамах говорила његовим језиком и молила га да је једну велику, парадну хаљину њеном тати и све што је најлепше, и да га постави за министра Комата. Она је паравио, учествовала у спонтанним животу овог благог и наивног народа у чијој је средини жила, и чији разговори нису били мање детинјаста од њених, али који су јој ипак давали илузију да се и она бави истим стварима као и старије особе. За столом би озбиљно говорила својим родитељима: „Сада ће да се преклопају поља за жетву петог месеца. Добро су родиле ове године“. Ако би је запитали, видели би да је њој све што се односи на обрађивање пшенице, врло добро познато. Једино јој је било жао, што јој забрањују да и она узме учешћа. Како то мора да је занимљиво када се, пошто су велики принци, бивали завршили тапкање по течном блату ширинистих поља, човек затлиби, скоро то, до врата и сади мале, зелене китице. А кад после изађе на насип, он буде сав као какв буда, сав од злата!

Кад би Нани досадили ти озбиљни разговори, одлазила би у банту, пуно живих чуда. Велики папигаји зелени и црвени, везани у томе богатом блиставом цветану, једва су се примећивали из далека, међу зеленим лишћем и крвасто црвеним цвећем; достојанствени пауци, са нескладним гласом, вукали су своје перје по земљи, правећи њим какве хаљине са шлепом; а што је најважније, ту је била Хануман! Хануман је била једна мајмуница, мало вишија од Нане, кад би се кретала на задњим рукама, и коју је Нана понекад звала „Господин Сачен“, због својих белих записака, као што их је имао и министар двора. Хануман, коју су у почетку везивали као папигаје, луташе сада свуда, уживајући потпуну слободу. Као нећина великих мајмуна јужне Азије, и она се не би изашта на свету удалила од људских станова. А била је таква кокетка да је Нани било дозвољено да за њу задржи један чешаљ и огледало. Мајмуница је се посматрала у огледалу, продирљивим погледом правила раздваја на сред чепа и чешаља сасвим озбиљно своје записке. Нана је чак хтела и обриси да јој да, али су је убедили да је Хануман дама, а да даме не употребљавају бриџан. То ју је много мучило због оних записака.

И тако је Нана улазила весело у своју шесту годину, „растећи као хоро“, како би њен отац рекао; јер, клима Индо-Кине, кобна за Европљане одрасле, изузетно је врло повољна за њихову децу. Они не знају шта је то дизентерија, колера. Чак ни подмукла, тропска анемича, њих се не дотиче. Њен отац би говорио, грљајући руке! „Кад се будемо вратили у Француску, оставићемо је код њене старе-мајке. Али све до осме или десете године моћиће овде да остане! Индо Кина је прави санаторијум за децу. Ако је и не будемо овамо вратити, то би било само из тог разлога, што се бојим да не постане овде сунше размажена. Постаће права дилација, Анамитка!“

Ова последња реченица односила је се

на Ти-Хан, која је слушала спуштених очију, с прстима на исушеним грудима, као што се пристoji кад господар говори. Али је после то поверила Наму, својем мужу, староме нареднику стрелцу.

— Они не знају, шта има добро за мале бебице, говорила је она. Сунце, за мали трбух, мали шегерицу, мали срце има добро. Али нема добро за главу. За главу има добити луд, има добити зао.

Она је то добро знала, многе је она одгајала; била су јој добро позната та имуљавина одушевљења, та лудила воље, праћена наглом клаузулошћу, којима су Европљани били подложни у њеној земљи. Она је била уверена да су им деца таква; не обраћају доволно пажње на њихове мале дутње, мислећи да су то оне исте као и у Француској. Али се варају: „Они има добити луда“.

Догодило је се оно, што је Нана већ предосећала: било јој је досадно на даћи. Њена мати пуштала ју је на кров само тако, ако су је Ти-Хан или она сама водиле за руку. А затим, убрзо је дознала шта је то једна земља — брод је за њу већ био нов предео — где има само Европљана, који се међусобно сматрају равнима и не покоравали се никоме; па чак, што је најневероватније, ни тиранији мале Нане не пристају да се покоре. Нана је тиме била врло изненађена. Она је сматрала да на свету има само два господара, свога оца и мајку, а да су сви остали људи и жене њој потчињени. Овде, међутим, чак и послуга с брода давала јој је наређења и говорила: „То не сме да се ради. Госпођице, то је забрањено!“ То је Нану доводило до беснића. Пристали су да јој понесу Хануману, јер није хтела никако да се од ње одвоји, али је ова била затворена у кавезу, далеко, чак код страже на једном месту, где се није смело ићи — зар постоје и места где се не сме ићи? — И Нана је није никако видела. И то је било забрањено.

Нана није у свом животу знала шта значи та чудновата и непријатна реч. Једнога дана командант шке, како Хануман, са сервисетом око врата и послушног изгледа, дели ужитку са децом. Није ништа рекао, али пет минута доцније, дође капетан, носећи једну пепку и јаку жигу, која је се завршавала зајком. Прошири зајку и баци је хитро око мајмуна, затрпу је нагло, и обори животињу на под. Хануман, изненађена, пусти онај крештећи глас, што га имају мајмуни кад су незадовољни и који личи на звук чергтајке... Али, одједном капетан подиже руку, вичући:

— До прага!

Нана, у тренутку, скочила је са своје столице и ујела га за палац до кости.

И сигурно би се све на томе свршило, да отац Нанин није наишао, идући на ручак: капетани не подносе рапорт о понашању малих девојчица! Али судија је судија, а отац Нанин имао је професионалну навику и сматрао да сваки преступ треба да буде кажњен. Ухватио је своју торку за раме и и одвукао је до своје жртве, рекавши јој:

— Сах хеш да молиш за опростит!

— Неху! одговори Нана енергично.

Узела је Хануман у руке, мислећи само како ће мајмуницу ослободити зајке. А за све остало, Нана је била некрено увеређена, да је капетан заслужио да му се глава отсече једним добрим ударом оних великих сабљи, које се држе обема рукама.

— Добро! рече јој отац, имаћеш десет минута казне у кабини.

Нана га погледа, са изразом запрепаштености и негодовања. То је било први пут да је кажњавала и то пред целим светом, пред толиким децанима и девојчицама! И зашто, зашто! Зато што је онај слуга у морнареком оделу наишао за Хануман! Пустила ју да је одбегу, без суза и вике.

— Десет минута! понови отац.

(Наставиће се)

1930

ЖАН ПАТУ

Хаљине за пре подне од црног буненог жоржета, са гарнитуром од белог сатена. Шешир од белог филца украшен перјем и пантљивом.

Вечерња хаљина од белог крепа, украшена инкрустацијама од штраса.

Тоалета од беле органдије украшена зеленом органдином, накит и ципеле зелене.

ВОРТ. — Капут од зеленог сомота, богато украшен крзном од зибелина.

Капут од црног буненог штофа, украшен жутом лисицом.

Мода шешира

Жан Бланшо приказује нам свој модел „Ле бон пети драбл“ од црног, набораног белура, украшеног машном од исте материје.

„РОМАНС“ зове се овај диван шешир од зеленог филца украшен крилима Меркура исте боје, из куће Ле Моније.

Еlegantан шешир од загасито плавог белура са машном од сатена. Фирме Ле Моније.

Наш Дом

Једноставност линије и хармонија боја то је карактеристична црта данашњег модерног намештаја. — Лепота куће не зависи само од срет-стаба, којим располаже домаћица, него у великој мери од њеног укуса, као пример нека послужи слика собе у средини намештене скромно а ипак елегантно. Намештај од обичног дрвета, превишеног масном бојом, практичан је и врло пријатан за око. Доња слика приказује један угао собе за рад. Дрвена фотеља, мали асталчић и лампа са модерним абажуром од пергамента, неколико лених ситница — и цела чиниће пријатан ефекат. Горња слика с леве стране приказује узидан кухињски орман, који не заузима места и много је практичан за мале станове са ограниченим простором.

Академски квартет у Загребу

Четири слушаона загребачке гласбене академије основали су прошле године биоллински квартет. Квартет је више пута наступио јавно са великим успехом. Квартету је било омогућено да приликом боравка Њ. В. Краља и Краљице у Загребу одржи концерт пред Њима. Два члана квартета су Суботичани и они су ту скоро приредили концерт са две биоллине у загребачком радиу. Тај концерт је преносила београдска и љубљанска радио станица. Младим уметницима се прориче лепа уметничка каријера. На слици су г. г. Жељо Јироушек, Иван Пинкава (Суботича) Александер Сегеди (Суботича) и Александар Фуцкар.

Са славе манастира Бешенова у Срему

Игуман манастира са једном групом — гостију — Београђана.

СА ЛЕТОВАЊА ПИТОМАЦА ВОЈНЕ АКАДЕМИЈЕ 60-ТЕ КЛАСЕ

Одкуда баш то име?

У мочварној пустињи расте једна биљка, коју познајемо по њеном белом цвету, а латински се зове „*Spiraea ulmaria*“. Она садржи нешто што ванредно користи код оболења, нарочито код назеба а што се налази и у познатим „*Aspirin*“ таблетама.

Упоредимо ли имена „*Aspirin*“ и „*Spiraea*“, одмах ћемо лако увидети њихову сличност.

„*Aspirin*“ таблете се употребљавају преко 30 година и до данас су одржале свој непоколебани светски глас.

Код назеба и реуматичних болова употребљавајте стога само:

Aspirin таблете!

ЗЛАТНИ БОР

При крају јужног дела Златибора на брду Тамнику код села Негбина на висини око 1000 м. налази се ово много чубено дрво — за које по веровању мештана безано име читаће једне области — Златибор.

Отишао сам нарочито да обиђем Златни Бор. — Замислио сам га да је то див Бор са лишћем жутиим као злато. — Међутим, још из далека се види на једном сасма голем серпентинском брду тај биљни ефиг — усамљен и накривљен као хакаб старац. Дрво са жутиим лишћем, један бор без брха.

Висок је 6 м. а у обиму стабла има 1 м. Око средине је крив. Врх му је пресечен а гране су му разбедене хоризонтално као и у свих старијих борова.

Оно што је код њега најкарактеристичније, то је златно-жута боја лишћа због

чега му и име долази. Старост му рачунају отприлике око 150 година. — Кора и четина му је као и у осталих црних боровима, само што је четина златно-жућкаста скоро до половине. Остали део лишћа је зеленкаст, али опет не онако зелен као у лишћа код нормалног бора.

Појава жутица на овом бору је заговетна. Панчић у својој флори наводи да је то обичан црни бор само болестан примерак. И многи други тако исто мисле. Међутим, чудновато би било, ако је то дрво донета болестно, како се могао оджати тако дуго и проживети још дуге 74 године отада га је Панчић први пут видео 1857 год. и описао као таквора.

Многи мисле да је ово дрво нарочити баријетет. Али на жалост ни ово се не може тачно утврдити, јер бор не доноси мешавице, из чијег би се семена могли добити млади.

Насупрот томе, интересантно је оно што је др. Лујо Адамовић писао: да је из семена тога бора добијао увек младе са жутиим лишћем — значи наследна особина.

Планински пошок и језерце на Малом Калемегдану

Извор планинског потока преко од Репалке на Малом Калемегдану. Из стена избија слат бистре воде и скакућући отиче стеновитим боритом.

Планински поток жубори низ каменито борито падином Малог Калемегдана испод Уметничког павиљона „Џијете Зузорић“.

Каскада од сићевачког камена на утоку планинског потока у језерце на Малом Калемегдану.

Језерце на Малом Калемегдану са брезовим мостићима преко рукаваца његових.

Острвце у језерицу, у које се слива планински поток на Малом Калемегдану.

Један рукавац језерца на Малом Калемегдану са угодном шумском влупом поред брезовог мостића.

Лејла Хајмс.

Меј Евенс са огрџачем од хермелина.

Едвина Бут, главна јунакиња Мејро Голдвин филма „Freder Horn“.

Дороти Јордан, сѝар Мејро Голдвин Мајера.

Спорти

Бечки Рапид, који је својом игром, оставио слаб утисак.

Рapid је разочарао љубитеље доп-
тања својом игром. Захваљујући сре-
ћи и пеху наших стрелаца зелени
су изгубили обе утакмице са мини-
малним резултатом.

За игру чубеног бечког Рапида била је огромно интересовање. Очекивало се да ће гости приказати сабривен фудбал и да ће одиети две сигурне победе. Само од свега ништа. Зелени су изненађени у негативном смислу и доживели су два сасвим заслужена пораза. Да су стрелци наших бележних клубова имали нешто више од учности пред голем гост би се вратио кући са два тешка пораза. Овако они могу да буду задовољни што су се прилично јефтино избукли. Првог дана Rapid је играо прилично лежерно, другог дана је играо нешто боље. Али све то је далеко од оног што смо ми о њему слушали и читали. Чубених четврт сата Rapidових обора пута изостала су, ма да је публика нестрпљиво, очекивала тај њихов познати финиш. Rapid, према при-
казним играма, никако не спада у тимове

свеће класе. То је тим просечне вредно-
сти, који може брзо пао да се туче.

У тиму нема збезда, изузет средњег по-
магања и донекле полудесног. Остали су
просечни играчи, каквих ми имамо на тучета.

ЈУГОСЛАВИЈА—РАПИД 3:2 (1:1)

Бечли је су играли у следећем саставу:
Бутада, Вилер, Таушек, Вагнер, Кабурећ први;
Скоумал, Хофман, Веселик, Луеф, Шилинг,
Вајц.

Rapid је, иначе, избео једну млаку игру,
без темперамента, без оних чубених Рапи-

Бутада универзенише.

добих налета, којима није у стању ни једна
сила да одоли.

Rapid је баскренуо тек пред крај, када
је његова судбина већ била запечаћена.
Тада је показао пуно уситљивих потеза,
али је недостајало оно завршно, оно ње-
гово најмоћније оруђе — шут.

Првени су извојевали један од најдивнијих
успеха. И заслужено. Не зато што су били
много бољи од слабог госта, него што су
били желели победу, више је хтели. То за-
једничко залагање — свих без разлике није

могло да остане нефрунисано успехом. И
на том преглашћу и истрајној вољи треба
свима од реда честитати.

Састав првених био је следећи: Спасић,
Петровић, Дингтријевић, Валок, Огњанов,
Болић, В. Николић, Милошевић, Кесић,
Зечевић.

Нескромно би било кад би приписали
себи у заслугу држање, појединачно и скупно
првених играча.

БСК—РАПИД 4:3 (1:1)

До одмора радионаправна игра. После од-
мора огромна надмоћност БСК-а. Rapid се
налази саб у одбрани и свим недозвољеним
сретствима и грубошћу спречава бећи пораз.
Судија г. Јоксимовић је многе грубости го-
стију гледао кроз прсте и продужио игру
за читаб минут да би се избео слободан
удар гостију после кога је Веселик дао
трећи гол за Rapid! У пркос сталне кише
око 5000 гледалаца.

Хонорар, каква до сада у Београду није
добно ни један гост са стране, одела је
једна момчад, која је по ономе што је по-
казала заслужила само бечки назив „дучена-
маншафт“. То јест такви тимови се у Бечу
могу наћи „на тучета“. И одиста шта смо
видели да почнемо редом.

Бутада је био голман сасвим скромних
способности, који уме да излети из гола
кад не треба, који допте држи несигурно
у рукама.

Појоваћ главом ошклатња опасносћ.

Вилер и Таушек су били добри бежови
док њихов оштри старт нису употребили у
виду индисања на човека, онда су томе
дозали и очајничко хватање рукама про-
тивнића, који их сигурно прелази. И то је
имало дејства, јер су бежином ти најпро-
стији трикови остајали некажњени!

Скоумал и Вагнер су били два хаџа, који
су се такође трудили. Прво дозвољеним, а
после и недозвољеним сретствима. Иначе
нису ни једног момента могли да се уздигну
изнад просечног нивоа.

Кабурећ као центар-хаџ је једини играч
Рапида, који је својим добрим прегледом,
својим тачним додавањем и добрим одузи-
мањем допте потпуно задовољно као играч
једнога од првих бечких клубова.

Кирбес, Веселик, Шилинг, Луеф и Вајц
пливали су у оној оштрој јурнави како је
ко знао и умео. Прва двојица су још по-
казивали по који леп потез и оштар шут,
али Шилинг, Луеф и Вајц су били врло
слаби. Њихове акције на терену биле су
равне нули.

Хофман је био једина сретна тачка у
фору Рапида. И то више својом сталоженом
и сигурном техником него каквим бесним
продорима и центрирањем.

Бутада у скоку хвата једну високу лопку.

Игра Бек-а била је очигледно супериорнија не за један, него за 3 и 4 гола „диференције“, како се то стручно обично каже. Али у пркос томе Бек-а није потпуно задовољно.

МАЧВА—ХАЈДУК 1:1 (0:1)

Само велике манифестације могле су да заинтересују у толикој мери читав један крај као што је заинтересовала фудбалска утакмица за првенство државе између Мачве и сплитског Хајдука. Пошто је то први сусрет уједно такмичења за првенства у Шаницу, то је разумљиво да је ова утакмица била највећа послератна сензација Подриња. Мачва је била боља у другом делу, док је Хајдук имао прво полувреме. Резултат реалан.

ЗАГРЕБ—БЕЧ 1:1 (1:1)

13. септембра одиграна је утакмица између репрезентација Загреба и Беча и завршила се нерешено са резултатом 1:1 (1:1).

Прво полувреме протекло је у великој надмоћности домаћих, али, због несреће у пеналању, она није изражена у резултату. У 34 м. леви хаџф постигу успева да се пробие и да да водећи гол. У 41 м. продре Станковић и пред голом додаје Кокотовићу, који изједначаје.

У другом полувремену игра је отворена, са наизменичним наваларама. Бечлије се труде да победе, али је Михелцић брашно у одличној форми. Он је био један од најбољих на терену.

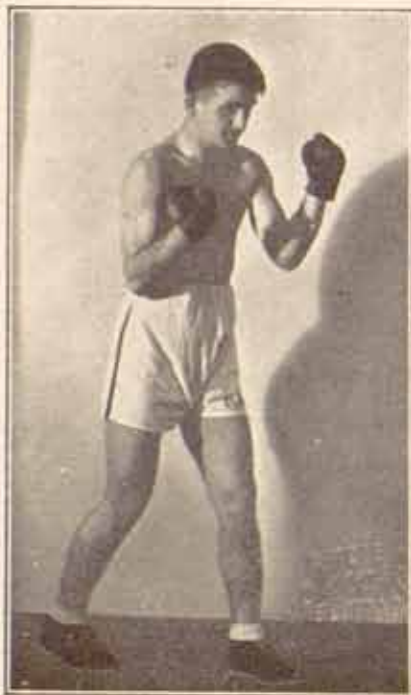
Бечлије су дале солидну игру бечке школе, након се у њиховом тиму нико нарочито није истицао. Судно је Г. Вилер.

РЕКОРДНИ СКОКОВИ ВАЛТЕРА МАРТИЈА

Амерички рекордер за скокове у вис, Вальтер Мартија, на пропагандном изјашњавању у Јужној Африци скакао је једно за другим 1,69, 1,98, 1,97 и још два изјашњавања до 1,96 м.

ИЗВРНУТ НОГОМЕТ

Д. Тојиловић (60 кг), првак Југославије у категорији мува, један од најбољих техничара.

Америчка играчица мис Гошкен тренира изврнути „медицински“ ногомет, и шарди до њене досишње већу гнукоси.

ЧУВА
УЗДРЖАВА
ИЛЕЧИВАШЕ
ЗУБЕ.

УГОДАН ДАХ
ЗУБИ БЕЛИ
КАО СНЕГ

Крема Дин. 10.— и 16.—
Вола Дин. 18.— и 33.—

Наше слике приказују Александра Тондловића првака државе у мува кат. и Драгину Веселиновића првака државе у бантам категорији који одлазе на турнир.

ХИБЕР—НАСТАВИН У БАШТИ „КОЛАРАЦ“

У недељу 20. септембра пре подне одржаће се у башти „Колараци“ велики бокс меч, са брао популарним и одличним програмом. Главни сусрет биће борба у 3 рунди по 3 минута са ривалима од 6 онца, измеђ првака државе свих категорија Вили Хабера и рутинираног и борбеног Александра Наставина. Победник првака државе Ризмана имаће у Наставину озбиљног противника. У мечевима од по 3 рунде

Драгина Веселиновић (63 кг.), првак Југославије у категорији бантима.

БОКС

ТУРНЕЈА Б.А.К-а ПО СРЕДЊОЈ ЕВРОПИ

Атлетском боксерско-атлетском клубу, који ће скоро 6 месеци водити преговоре са Мађарском, Аустријом, Румунијом и Чехословачком, коначно је пошло за руком да утврди програм турнеје и да дође до дефинитивног споразума са боксерским сабазима поменутих земаља.

Оба прва велика турнира, наших младих боксера по Средњој Европи, веома је значајна по наш спорт, пошто ће наша екипа бити састављена скоро сва од државних првака. По резултатима мечева са предстојеће турнеје, моћићемо предвидети наше шансе за наредну олимпијаду у Лос-Анџелосу 1932 год.

Наши боксери почињу на пут вероватно почетком октобра месеца, под вођством свог одличног, неуморног тренера и вође Г. З. Давидова, који је у главном и организовао ову турнеју.

Боре: се Љуба Лабетих—Васа Вујанић у средњој, Милошевић—Миксат и Бора Милић против Раде Милића у белтер категорији. Бранко Петровић досад непобеђени првак државе бора се у 3 рунде против снажног Ђуричића. Осим тога наступиће још Огризек—Поповић и Џејн—Лехел у борбама без одлуке. Горњи програм од седам мечева моћи ће љубитељи племените вештине видети за минималне цене од 10 до 30 дина. Почетак тачно у 10 час. пре подне.

ЗА ДЕЦУ

Сеја и бата на плажи у Краљевици пробели су летње дане.

Мишко и волшебне ЧИЗМЕ

(Дебети наставак)

43

Ма колико да се отимао један Мебедовић, угураше га кроз ту руну под земљу. Тамо су морали на рукама и коленима да се пробуку. Најпре девојчица, па Мишко за њом, па разбојници последњи. Унутра беше мрак да прет пред собом нису могли видети. Најзад се лагум проширио, те су могли да се исправе.

Нау, иду напред! непрестано помрчина као у по ноћ. На једном сабијутку ете-

пеница, усечених у вамену, проби се један зрачај светлости у помрчину. Мишко виде да је он то сад доспео у једну подземну пеницу, а ти басамачи су бодили у неку велику осветљену дорану.

44

Дођоше у разбојнички стан; то беше ајдучки подземни лагум, а беше осветљен као да сто сбећа у њему горе. Та светлост у први мах засени они малом мебеду па ништа није видео. Но после угледа неке грубе људе гас седе око стола.

Према једном од њих потрча мала девојчица.

— Погледај, тата, кога сам у пољу нашла и кући довела! — рече она том човеку, ајдучком арамбашини.

До арамбаше је седела његова мати, нека ружна, љута бабетина. Кад оба угледа нашег Мишка, она поче подмукло да се смеши на њега.

45

Тада Лаза арамбаша нареди својим ајдучима да децу одведу у кућу, да Мебедовић што једе.

— Седи, — рече му девојчица, — па немо што да једемо. И ту она из великог котла, што је на беригама висио изнад батре, извади Мишку у један чанак бареног сувог меса са киселим купусом.

Док је Мишко ту јео из свог чанка, уђе арамбашина мајка, љута баба Тахбака. Она погледа Мишка као каква људождера, па рече:

— Тај мали мебед ће да ми буде масан

и сладаћ залогат доћ га сутра за ручак испечен.

— Шта то говориш, баба! Мали Мебедовић је мој другар! Нибо се не сме њега ни руком дотакнути, или ћу одмах казати тати. Он је мој, чујеш ли! Чисти се одабде, рече она дивљој бабетини.

Матора бештица је мрко погледа, али се не усуди ни речи да одговори арамбашиној ћерки, јер је знала да арамбаша Лаза ту своју ћеркицу боли и пазн је као очи у глави.

46

Кад су бечерали, девојчица рече:

— А сад хајдемо да спавамо, мали Мебедовићу.

Мишко нигде није видео постеље, али је ту било прострто лепо мирисаво сено, намештена два чиста јастућа, а поврх сбере велика шарена пољаба.

Како је била уморна, мала Смиљана онако обучена, баши се на мењано сено, да одмах заспи. Али како је била опрезна, она ни сад није гуштала из руке Мишкоу руку. Не потраја дуго, она чбрето заспа, али Мишко чује како разбојници тамо још пију и ламају. Уплашен он се подиже и седе на кревету. Сузе су му рониле низ образе. Горко се заплака. Још никада није био овако одвојен од целог света.

— Овде ме, — помисли он, — никад нико не може наћи. Шта ли ће, Боже, бити сад од мене?

Та проклета бештица хоће да ме пече, па да ме за бечеру поједе!

47

Мишково јечање пробуди малу Смиљку.

— Шта ти је, Мебедовићу, што плачеш?

Он се окрену к њој:

— Ох молим те, Смиљка, помози ми.

Сад и она, изненађена, седе на кревету. Он јој исприча о својим волшебним чизмама, па јој објасни:

— Кад бих ја могао опет да добијем моје чизме, и кад би ти хтеда да ме пропустиш из обе јазбине, ја бих ипак још могао мојој кући доћи.

То беше глупо доба ноћи, ништа се није чуло осим ајдучког рлања, који спавају као заклати.

Сви леже на полу од оног лагума, само њихово берно песто будно и чува стражу.

(Наставиће се)

Како је Јанко ослободио земљу од вештица

У брдима, обрастим ниским боровима и смрекама, пасти су чобани обиче. Велике обиче, дугачке беле буне и озбиљног погледа и мале јагњаци бреселе и благе, као мала деца.

Добро је било живети у брдима. Када је сунало сунце — по зеленим пољанама рас-трчале би се обиче, а њихова збојца, обе-шена на братовима, тихо су збојила дзип... дзип... дзип... Пастири су сбирали на фрулама, а птице су цркотале на гранама. А кад је падала киша, и са севера побеја-вао хладан ветар сакупљали би се чобани у шаторима око батре, кували чорбу или пе-кли месо на ражњу и причали страшне при-че о вештицама, које су одводиле пастире и децу и држале су их затворене у страш-ним пећинама. И о томе, како нико проти-ву њих још није могао наћи лека.

Једнога дана у брда је дошао мали про-сјај, Јанко. Сироче без иког на свету, ишао је по селима и сбирао на фрули. А сбирао је тако лепо, тако тужно и слатко, да су му селани радо давали преноћиште и хра-ну у својим кућама, само да чују музику његове фруле.

Ишао је он по селима и барошима, тих и благ и брчке слушао што свет прича. А имао је шта да слуша. Говорило се да су вештице опет одбеле једног пастира и за-твориле у једној пећини са намером да на-чине од њега вампира. Страх и очајање за-бладали су међу народом.

Мали Јанко није знао, шта је то страх. Он никад никоме није ништа зло учинио и никог се није плашио. Није се плашио ни вештица и мислио је, да чак и вештице мо-гу да буду добре. И отишао је у брда, да их потражи.

На својем путу задржао се код пастира, који су га познавали и волели. Угостили су га сиром и погачама, напојили млеком. И замолили да им сбира.

Јанко се није дао дуго молити и почео је да сбира. Тужан је био тога дана и ме-лодија његове песме плакала је. Небо се по-мрачило, облаци су се накупили изнад брда и крупне вапнине кише почеле су падати, као сузе... Растужили су се чобани, сбајли од њих естнио би се да му је дете умрло, да је био далеко од свога дома, да му је мати оболела... Стара овца осетила је тугу за њеним малим јагњетом, обан се присетио да је у игри срушио у понор свог млађег друга. И вештице сузе почеле би да падају из очију пастира и оцаца.

Сажалио се њима Јанко и почео је да сбира беселу песму. Одмах се небо разбе-дрило и сунце је обасјало пољану. Пасти-рима су ноге почеле да играју у такт му-зике, а и обиче су почеле радосно да блеје и скачу у круг. Једва дишу пастири од ве-ликог замора у игри, но никако престати не могу. Док фрула сбира — њихове ноге немају мира...

— Престани, Јанко, — моле га једва жи-ви. — Ти би и саме вештице уморио на смрт својом музиком.

Јанко је престао сбирати и замислио се. Погледао је са љубављу своју фрулу и по-чео да се распитује о вештицама.

— Ево, у овој пећини, на недостижном брду кувају своју храну, а сваке суботе играју на метлама на једној пољани, закло-њеној са сбију страна брдима — казао је стари пастир тужно. Малењу децу краду ро-дитељима и бапштавају да буду вештице. Тешка несрећа задесила је нашу земљу по-противу зле силе нико се борити не може.

— Ја ћу се борити, рекао је одлучно Ма-ли Јанко.

— Ти? — зачудили су се пастири? — Овако слаб и мали?

— Јесте, ја сам слаб и мали, али глас моје фруле јак је... — рекао је Јанко па-стирима.

Ућутали су, а стари пастир дао му је благослов за пут. И отишао је Јанко у стрма брда, а ветар је фијукао и громови су уда-рали око њега, да га преплаше. Но мали

Јанко се никад ничег није плашио. Ишао је је бедно и пред бече стигао је на пољану вештица.

Околиле су га грозне бабетине и поче-ле су да врште од радости, што су добиле без икаквог труда једну жртву више. Скачу око њега, скачу и беселе се. Јанко се осме-хује и пита, да ли би хтеле да њима нешто сбира.

— Како да не... зацерице су се похва-реним зубима, — ми имамо само музику ветра и грома, а волимо да играмо.

— Добро, — рекао је Јанко. — Свирају бама, али не пустите да седнем на брду изнад обе пољане, јер у веселој игри гура-ле би сте не обде и неби могао сбирати.

Вештице су пристале, не сумњајући ни у какво зло, а Јанко се попео на брдо, тако да је целу пољану имао под собом и почео је да сбира.

Лудо весеље обузело је вештице. Играле су са својим метлама, са трулим гредима, са чим су стигле. Врискале су и пиштале танко од радости. И падале су од умора.

Јанко је сбирао дотле за игру, док по-следња вештица није пала на земљу пољу мртба. А после почео је да сбира тужне песме, плакала је његова фрула, небо је почело да рони кишне сузе, распаљале су се вештице. Плаћале су, плаћале без пре-станка, а сузе су почеле да пуне малу по-љану опкољену од сбију страна брдима. Пеле су се сузе, као вода, а Јанко је сби-рао без одмора. Поплавила су сузе уморне вештице: попео се велики талас до Јанко-вих ногу. А кад је и трага од вештица не-стало — сисао је Јанко са друге стране брда и саб срећан отишао својим пастирима.

Испричао им је свој доживљај, но они нису хтели веровати. И тек кад их је одвео на лице места и показао језеро вештица,

којег до сада није било ту, поверовали су пастири и почели да захваљују Јанку.

— Ти си спасао наше земље, ти треба да будеш наш краљ... рекли су маломе Јанку и одвели су га краљу, који је био већ стар и изнемогао.

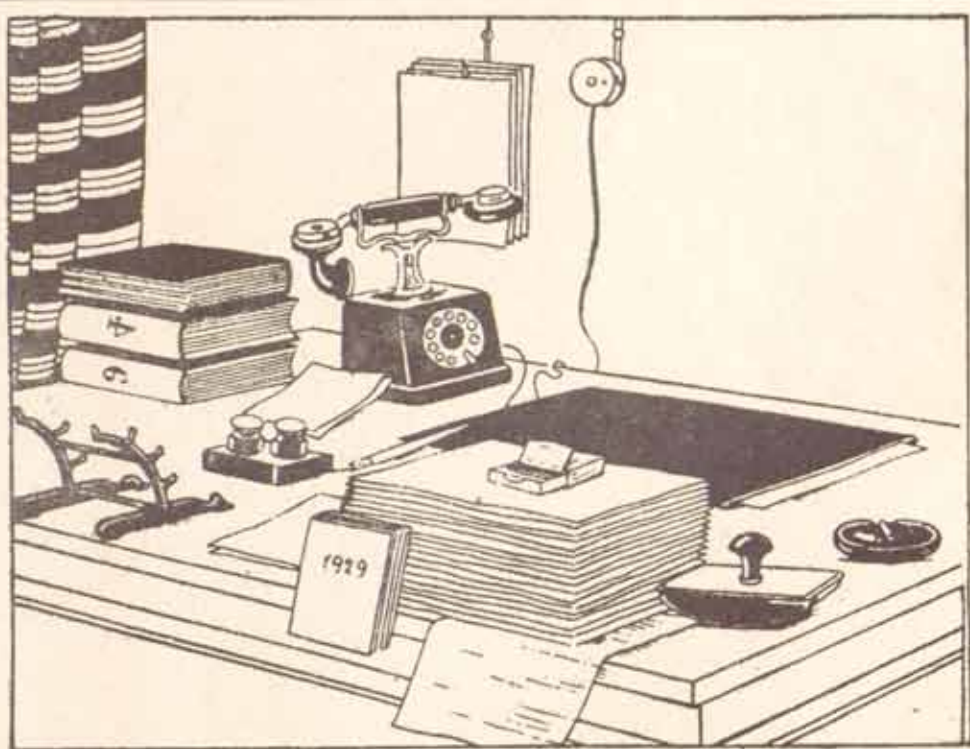
А кад је краљ сазнао, како је Јанко осло-бодио земљу од вештица, дао му је своју ћерку за жену и уступио престо.

Дуги низ година срећно је владао Јанко земљом, а својој малој деци често је сби-рао беселе песмице на својој старој фрули...

Бај-Баја.

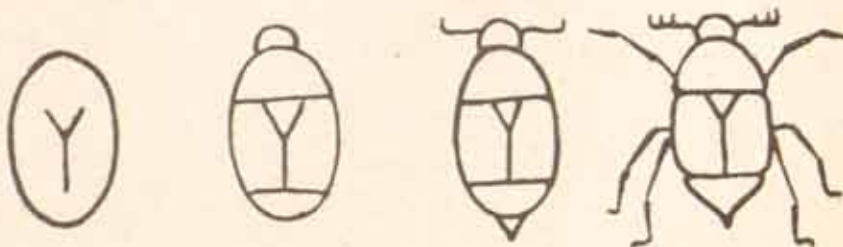

Преко овог цртежа треба прећући пет пра-вих линија, које ће издвојити за себе сваку слику: сунце месец и звезде.

Треба пронаћи недостатке на овај слици?

ЗА МАЛЕ ЦРТАЧЕ

Ф. Крофис

Афера Понсон (9)

Али постојала је трећа претпоставка и правац истраге, који је захтевао његову личну интервенцију. Требао је пронаћи оног човека који је оставио пети, различити траг корака. Није се смело губити време.

Таперу је било јасно, да он није могао лично водити напоредо и овај трећи правац истраге. Било је ту доста посла још за једног човека. И он се одлучи да узме још једног помагача.

Али како је већ био у Лис Манору, он се решио да испита прво сву послугу. Изашао је из склопшита и упутио се полако стазом до терасе замка пролазећи најпре испод високог дрвећа ливаде, затим кроз француски прт геометријских алеја, оивчених шимширом. Одакле је замка најлепше изгледала. Пропорције његове биле су дивне, и ако су детаљи били мало гломазни. Давао је утисак сигурности и удобности, у чудној контрадикцији са судбином која је постигла његовог господара. Тапер пређе преко терасе и оде да зазвони на прати.

Парк отвори. Тапер се представи и љубазно га замоли да се мало поразговарају. Интендант му учтиво одговори са очигледном жељом да му буде од користи, и увече га у своју канцеларију.

Из свега што му је Парк испричао, детектив је могао да извуче свега неколико интересантних детаља. Први је био, да је од прошлог петка, дакле пет дана пре ове трагедије, сир Вилијам постао утучен и раздражљив, као да га је морила нека велика брига. Ова промена у расположењу дошла је нагло, између ручка и вечере и држала га је и идућих дана. Парку није био познат узрок томе.

Други детаљ био је интересантнији и у исто време важнији, али мање општин. И одста, када је Тапер запиташа интенданта о Остену, знао је да извесни његови одговори нису били више тако спонтани. Детектив је, на пример, запиташа да ли је Остен изгледао утучен или забринут у недељу у вече. Парк је одговорио негативно, али тако некако збуњено, да је се код Танера појавила сумња, и он је добио неодређен утисак да је интендант знао нешто што је желео да сакрије. А за сада инспектор није желео да покаже да сумња на Остена. Промену је разговор и постави му неколико питања о Косгроу; али све што је о овоме могао дознати, било је да се већ више од месеца дана није појављивао у Лис Манору.

Тапер је још дознао да у замку нико није пушио мрке цигарете са црним дуваном. А Остен још мање. Детектив је затим попитао Ина. Његова изјава била је слична Парковој. Тапер је се међутим надио да ће од слуге извући нешто више, ако га нешто прикљешти питањима.

— Волео бих само да знам шта је то тако утицало на расположење сир Вилијама између ручка и вечере, прошлог петка?

Послужитељ се трже.

— Ви сте то брзо приметили, рече му. Ја ћу вам на то моћи донекле одговорити. Сир Вилијам је примио јутарњом поштом једно писмо. Ја сам му обично доносио његову кореспонденцију око 9½ часова. Тога дана било је пет шест писма. Он их је, као обично, све узео и редом разгледао конверте. Погледавши једно од њих, он је нешто прогунђао и одмах га отворио. Незнам шта је било у том писму, али оно га је разбеснило. После тога остао је узнемирен.

— Нисте обратили пажњу на рукопис или на марку?

— Не, нисам.

— Одакле долазе писма том јутарњом поштом?

— Из Лондона, то јест одасвуд.

— То нас доводи дакле до петка вече. А сад ми кажите шта је радио сир Вилијам после тога.

— У петак је било пет-шест особа на ве-

чери. У суботу сир Вилијам је отишао у Лондон. У недељу није никде излазио. Господин Остен био је на вечери и остао је цело вече. У понедељак сир Вилијам ишао је понова у варош. У уторак и среду, остао је сам код куће. Био је сасвим сам, јер су госпођа и мис Енид отишле у уторак у Лондон.

— Да ли је то све одговарало на питања сир Вилијама? Да ли је се, на пример, дешавало да иде два дана узастопе у варош?

— Он је одлазио у Лондон с времена на време. Али се стварно не сећам да је кадгод ишао два дана узастопе. — Слуга се мало поколеба на продужити: — Нешто ми је само пало у очи, али не знам да ли је то од какве важности. Господар је увек ишао у Лондон аутом. И само када су кола била покарена, служио би се возом. И кад год би се то догодило њему није било право. Али она два дана ишао је возом, иако су кола била исправна и шофер слободан.

— Збиља то је чудновато, примети Тапер. Ви сте сигурно видели г. Остена у недељу у вече.

— Да, кад је долазио и кад је одлазио.

— То је добро. Молићете ми рећи, да ли је био у свом обичном расположењу, или је био нешто нервиран?

— Видео сам га прво кратко време, да бих вам могао одговорити позитивно.

Инспектор је осетио да га ствар почиње занимати. Учинио му се да је приметно изненадну резервисаност у гласу и опхођењу испитиваног. Сетно је се да је добио исти утисак и са Парком кад му је поставио исто питање. И зато је посумњао да обојица нешто крију. Било је очигледно да се нешто догодило у недељу у вече.

Детектив је одлучио да га блефира.

— Да ли би били љубазни, господине Ине, да ми кажете шта је се десило овде у недељу увече.

Послужитељ понова поскочи и на лицу му се огртавала збуњеност. Детектив је све то запамтио.

— Не видим ништа нарочито, одговори он.

— Шта мислите да кажете тиме? Тапер је и даље блефирао.

— Господин Остен је био узбуђен. Ја мислим да ће те то и ми признати, господине Ине.

— Па јесте, био је нешто мало нервозан.

— Да ли је био нервозан кад је пошао, или и једно и друго.

— Изгледа ми да је био забринут кад је одлазио. Али, господине Танере, можда му нешто није било добро.

Иа је био узнемирен. Тапер је схватио да више ништа не може од њега да извуче. Он је дубоко размислио да би дошао до закључка шта се то могло десити и да би тада могао поставити потребна питања. Одједном му нешто паде на памет, и нагнувши се ка својем саговорнику, лупи га по коленима.

— А сада, да видимо нешто о разговору који су то вече имали. Реците ми све што знате о томе.

Послужитељ баши један, не много љубазан поглед на полицијаша.

— Сигурно да је Парк одао ствар, прогунђа он. Мислим да је баш могао и ћутати. То се не тиче ни вас, као уосталом ни мене.

— Али све једно, испричајте ми ипак.

— Они су седели заједно у соби за рад и у једном тренутку, нешто су при говору подигли глас. Ето то је све.

— А шта су говорили?

— Чуо сам само реч-две. Нисам прислушкивао.

— Наравно, господине Ине. Али нисте били дужни да зашупите уши. Шта сте чули? Послужитељ, као да је размислио шта ће да одговори. Најзад рече:

— Чуо сам господина Остена кад је рекао: „Дођавола, она то није!“ Ето то је од речи до речи што сам чуо. И сада знате све.

Начин његовог опхођења се изменио и Тапер је осетио да се сад дотакло истине. Тако,

дакле, отац и син су се препирали због једне жене. То је било карактеристично и Иа је то знао, зато је и оклевао. Тапер се затим сетио на оно што му је Остен рекао, односно свога договора са мис Лонг Дру. И он је наравно претпоставио, да је син о својим брачним мерама говорио ону за време те вечере и да је сир Вилијам био енергично против тога. Детектив је продужио са својим питањима:

— Хвала, Ине. Жао ми је што сам тако настранив, али нам све то много не помаже. Да ли ми ви не би могли дати неке податке о пословима, због којих је сир Вилијам ишао у Лондон?

— Не.

— Ја мислим да сте ви често заједно с њиме ишаи.

— Врло често.

— Где је он обично ручавао?

— Неки пут у „Савој“, али обично у једном од свих клубова: Сен Жорж или Амбир.

— Најзад хоћу да завршим, господине Ине. Реците ми које је возове узимао сир Вилијам у суботу и у понедељак и које је одело имао на себи.

— Покојник је оба пута отишао возом у 10.55 ч. У суботу се однезго директно на стацију, али у понедељак се зауставио испред агенције банке Мејдланд. У суботу се вратио релативно рано. Али у понедељак је стигао тек за вечеру.

Тапер се захвалио Ину на љубазност. Овај последњи био је у почетку као уверљив овим испитивањима, а затим је се одобрљиво. Детектив је дошао:

— Треба да прегледам хартије сир Вилијама. То ћу учинити у недељу. Тако ћу провести један миран дан. Дали могу видети баркара Смита?

— Како да не. Сад је 1.12 ч, он је сигурно за ручком. Пођите самном, показашу вам његову кућу.

Дођоше до једне чисте куће, обрасте у пвећу, која је се налазила у дну дворишта. Ту дођоше баштована, која је Тапер пажљиво испитао, али ништа ново није дознао.

Вративши се у Халфорд за ручак, телефонирао је у главну полицију и затражио једног помагача. Одлучио су да наредник-детектив Лонгвел дође првим возом. Инспектор га је сачекао на стацији и показавши му отиске пете особе, објаснио му да треба пронаћи човека који је оставио ове трагове. Невојте се бринути за становнике Лис Манора. То је моја ствар. Идите и тражите по околним селима и варошима. Нарочито вам препоручујем станице и гараже. Тај човек мора да је малог раста и да припада радничкој класи. Можда су га могли запамтити због ципела и панталона, ублатављених приликом прелаза преко потока. Сасвим је могуће да он чак и није из тога краја. Ово закључујем из тога, што је се сунцине удаљно од онога места где је наслано камење. У сваком случају неће бити тешко да се пронађе. Будите у вези самном преко полицијског бироа у Халфорду.

После подне и идуће јутро, детектив је провео у испитивању осталих особа Лис Манора. Никаквог резултата. Узео је отиске од њихових ципела, да би их сравнио са траговима на обали. Као резултат овога, Тапер је могао закључити да је међу четвором људи, који су сипали до реке био: интендант, слуга и Смит, а да пети пешак није припадао особљу Лис Манора.

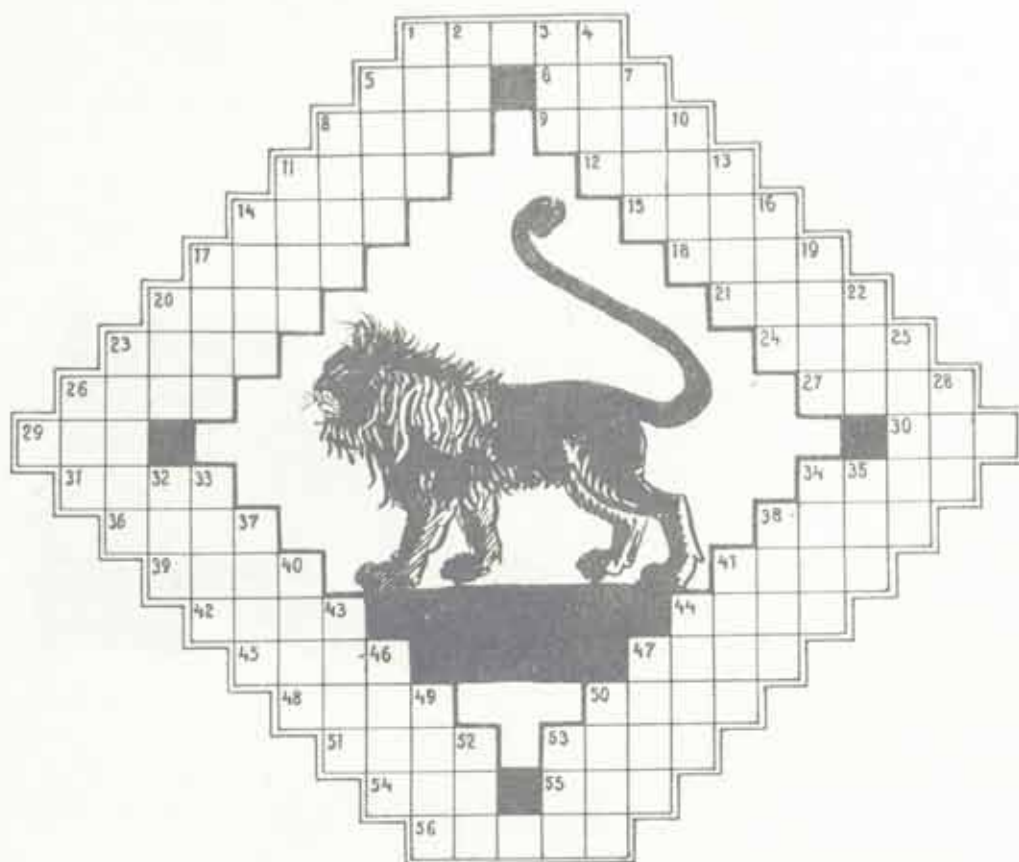
То после подне детектив је отишао до Остена, где су били дошли Енида и Леди Понсон. Извинио се због своје индискретности и поставио им питања, која су имала за циљ да расветле извесне ствари, али без успеха. Оне су обе приметиле, да је сир Вилијам био нешто забринут тих дана пред њихов полазак за Лондон. Али оне томе нису придавале много важности. Уосталом ни једна од њих није могла дати података о оној ствари, која је толико мучила покојника. Оне су улорно тврдиле, да сир Вилијам није имао никаквог непријатеља, који би га могао гонити.

(Наставиће се)

Наградне загонетке „Илустрованог Времена“

Свака наша загонетка биће награђивана са две награде, и да би се оне добиле потребно је да читаоци пошаљу уредништву тачно решену загонетку и да поред тога назначе колико ће тачних одговора бити. Два тачна одговора који најприближније буду предвидели број тачних одговора биће награђени. Уредништво ће одговоре примати за седам дана од дана изласка листа. Закасниели одговори неће се узимати у обзир. На Роберту треба ставити: Уредништву Илустрованог Времена, и залепити купон који носи број загонетке. Одговори без овог исечка неће се узимати у обзир. Напомињемо да се сваком послатом решењу мора придружити тачна адреса (занимање, место, улица и број куће).

Загонетка бр. 38

С лева на десно

- 1) Савет искусних људи који је био, за време првих римских краљева саветодавајући орган њихов.
- Данас, у неким модерним државама, представља највиши политички скуп државе.
- 5) бугарски нобил,
- 6) дивља животиња,
- 8) осушена и покошена трава која служи за храну домаћим животињама,
- 9) церемониално седиште владоу,
- 11) име дрвета,
- 12) мушко име,
- 14) животињска супстанца која се лако топи,
- 15) запис,
- 17) врста алкохолног пића (мешавина шампања и др. течности са ароматом),
- 18) поремећај земљине коре,
- 20) пустињска животиња,
- 21) мисирско божанство,
- 23) жетелачки алат,

- 24) кухињски прибор,
- 26) врста примитивног оружја,
- 27) усамљено острво,
- 29) раса,
- 30) мера за тежину,
- 31) знак за дозирање,
- 34) оно што се од непријатеља одузима,
- 36) удубљење у земљи,
- 38) члан једног германског племена,
- 39) кречњачки појав кога има много у Динарима, нарочито у Лици,
- 41) геометријска слика, чије су све тачке на периферији подједнако удаљене од једне сталне тачке,
- 42) титула у Енглеској,
- 44) заједничке бежбе сокола,
- 45) купалиште на Јадрану,
- 47) врста доба,
- 48) заштитни део дрвета,
- 50) врста игре,
- 51) земљораднички алат,
- 53) водопад,
- 54) јужно боје,
- 55) кретање,
- 56) жибо ударање нога о земљу.

Одозго на доле:

- 1) река на којој се налази једна од највећих европских престоница,
- 2) заменица,
- 3) врста гласа,
- 4) река у Србији,
- 5) оно што прија оку,
- 7) течност,
- 8) снага,
- 10) место у Француској,
- 11) врста цвећа,
- 13) женско име,
- 14) ноћна птица,
- 16) увећавајуће стакло,
- 17) албанска часна реч,
- 19) врста боје,
- 20) склониште,
- 22) спраба за одређивање времена,
- 23) бојна јединица,
- 25) мала сбека за записивање,
- 26) врста слатког јела,
- 28) јеврејско презиме,
- 32) део круга,
- 33) драги камен,
- 34) шибљика,
- 35) руј,
- 37) јеврејско мушко име,
- 38) предлог,
- 40) слик,
- 41) део пшеничне стабљике који садржи зрна,
- 43) зграда владоу,
- 44) физички недостатак,
- 46) област у Азији,
- 47) врста осећаја,
- 49) прибор,
- 50) ограда,
- 52) наша народна игра,
- 53) гранична планина према Аустрији,

Решење загонетке бр. 31

С лева на десно: 1) Маратон, 6) соколар, 12) Ален, 13) парв, 14) ну, 16) Ибар, 18) кит, 19) ер, 20) Ана, 22) атом, 23) маса, 24) ала, 25) али, 27) ид, 28) си, 29) ожа, 30) ара, 31) Ото, 32) пет, 33) пар, 35) рој, 36) са, 38) еш, 40) Кан, 42) мат, 43) хапа, 44) Крим, 46) Цер, 48) ал, 49) мука, 50) алас, 52) ми, 53) лупа, 54) алат, 56) апарати, 57) Овидије.

Одозго на доле: 1) мања, 2) Ра, 3) али, 4) Теба, 5) опати, 7. описи, 8) каша, 9) ора, 10) дав, 11) дура, 15) Уна, 17) Род, 18) хас, 19) Ела, 21) ала, 24) ако, 26) Иринеј, 29) Отисак, 32) пот, 34) Рап, 35) рад, 36) сакат, 37) Аца, 38) Ера, 39) шлав, 41) нем, 42) Маја, 43) купа, 45) мали, 47) рибе, 49) мур, 51) сад, 53) ла, 55) ти.

Број тачних решења изнео је 138. Према томе прву награду, полугодишњу претплату „Ил. Времена“, добија г. Лазар Поповић, Вршац, Лазе Нанчић 11 (предвидео 139 тачних решења), другу награду, тромесечну претплату, добија г. Вождар Секуловић, гимназист, Сарајево, Хотел Европа (предвидео 135 тачних решења).

169

Врста 3635-18

Црне ципеле од бокса. Широки облик и ниска кожна потпетица са гумом додаје обим ципелама нарочиту удобност.

Чувајте своје 169 ноге

Помало настаје хладно и кишовито време. Ако сте слабо обувени можете брзо лако оболети. Добро обувена нога је најсигурније средство, да се сачувате од реуматизма и назеба. Зато требате посветити велику пажњу својим ногама. Не само, да ћете сачувати здравље, већ ћете имати и више задовољства и боље за рад, ако сте добро обувени.

Приправили смо Вам богати избор практичне и удобне обуће за свакидашње ношење и за штрапац. По хладном и рђавом времену, за шетњу и излете, и за сваки спорт биће Вам од велике користи.

Врста 2945-11

Обе смо приредили за домаћице. Практична, удобна и издржљива ципелица од црног бокса.

169

Врста 4645-20

За шетњу и за свакидашње ношење носите обе ципеле из телећег бокса. Направили смо их са ниском потпетицом и са гумом.

169

Врста 0167-00

Баканце од јаке коже са гуменим ђоном и потпетицом. Јако издржљива и практична обућа за свакодневни рад.

СИТНА РОБА:

Крем у кутијама	Дин. 6.
Крем у флашицама	Дин. 6.
Крем у тубама	Дин. 5.
Кашика за ципеле	Дин. 3.
Калупи женски, мушки	Дин. 12

Бајта

Најбоље је претплатити се на „Илустровано Време“

Јер док за сваки број плаћате
5 динара

дотле вас стаје један број у претплати:
ОД ЈЕДНОГ ДО ТРИ МЕСЕЦА 4.- ДИН.;
НА ШЕСТ МЕСЕЦА 3.65 ДИН.;
НА ГОДИНУ ДАНА 3.50 ДИН.
а специјални евечани бројеви са вишом
ценом стају исто.

Nivea-Creme:
Дин. 5.- до 22.-

Nivea-Ulje:
Дин. 25.- и 35.-

Код њешачења, код сјоршта и игре

**NIVEA-CREME
NIVEA-ULJE**

Будући да садржавају кожни еродан Еуцерит, који се не налази у ниједном другом средству за негу коже, упија се Nivea-Creme и Nivea-Ulje, дубоко и темељито у кожу, те ју тиме јача и храни. На тај начин заштићујете своју кожу против ветра и небремена, теи вам остаје младалачки свеж и допадљив. Изглед вам постаје здрав и дивно спортски таман. Произвађач: Југосл. Р. Beiersdorf & Co. d. s. o. j. Марибор, Грегоринчева ул. 24.

Бели зуби: Клородонт

паста за зубе са угодном освежујућим окусом метвице.

Туба Дин 8. и Дин 13.